

რედაქცია (ლია 9-2 და 5-7).

საგაზეთო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. დაუბეჭდავ წერილებს რედაქცია არ ინახავს.
მისამართი: ქუთაისი, თფილისის ქ., ფინხაძის სახლი. ფოსტის ადრესი: ქუთაისი ფოსტის ყუთი № 80.

კანტონი (ლია 9-2 და 5-7).

გაზეთის ფასი: ერთი თვით 50 მან. 3 თვით 130 მ. განცხადების ფასი: სტრიქონი პეტრისა პირველ გვერდზე 3 მ. უკანასკნელზე 2 მ.
სამგზავნო განცხადება: საშუალო ზომისა თითოჯერ 75 მ., 12 საათის შემდეგ 100 მ.

ქუთაისის საგზარქიო მმართველობის საბჭო

თანხმად სრულად საქართველოს საკათალიკოზო საბჭოს წინადადებისა, ამით აცხადებს, რომ აღნიშნულ საბჭოს კანცელარიაში (არქივების გორ.) ორშაბათს 22 ამა დეკემბერს გაიყიდება

შაჯიბრაბითი ვაჭრობით

მოწამეთის მონასტრის კუთვნილი სახლი, ქუთაისში (ფერძის ქუჩაზე). (3-3).

განცხადება.

ქუთაისის ხელზე მოსამსახურე და მზარეულთა პროფესიონალური კავშირის გამგეობისაგან.

ყველა იმ მოსამსახურეთა საყურადღებოთ, რომელნიც ეკუთვნიან ზემოხსენებულ კავშირს, ე. ი. მზარეულები, ორივე სქესისა, ოფიციალური, გორჩინები, ძიებები, მრეცხავი ქალები და ქურჭლების მრეცხავები. ყველამოსენებულ პროფესიის მოსამსახურეებს მოუწოდებთ რათა გამოცხადდნენ დღეიდან ჩასაწერათ 15 დღის ვადაში მუშათა საბჭოში. ჩაწერა შეიძლება საღამოს 5 ს. 6 საათამდის და რომელიც ზემოხსენებული მოსამსახურეები. არ ჩაწერებიან ყოველ მიზეზს გარეშე იქნებიან აღგილიდან გაძევებული.

თავმჯდომარე ა. დოლიძე, მდივანი გ. ესებუა. (1-1).

რეკვიზიციები.

ფოთის ხეტყის მრეწველთა კავშირის თავმჯდომარე გიორგი საბანტარაშვილი და ფოთისავე საბირეო კომიტეტის თავმჯდომარე ონისიმე ევანია ატყობინებენ მთავრობის თავმჯდომარეს, რომ ზუგდიდის ერობას ჩამოურთმევა უნგიაძისათვის ხეტყის სახურხი ქარხანა ანაკლიაში.

იხვე დროს ქალაქთა კავშირს გადაუცია საექსპლოატაციოდ ლანჩხუთის, ჩიბათის, ქალადიდისა და ხეთის ტყეები უცხოელებისათვის, რომელთაც ტყის საქმის აოა იციან-რა და მით შეუჩერებია მუშაობა 13 სატყეო ქარხანაში, რომელნიც ფიჩორის, ჯონისა და ხობის წყლის ნაპირებზე მუშაობდნენ.

თავისი მხრით დამფუძნებელ კრების წევრი სპირიდონ კელიაც ამოწმებს ამ ცნობას და ატყობინებს დამატებით მთავრობის თავმჯდომარეს, რომ ზუგდიდის ერობას ჩამოურთმევა მაქსიმე ფიფისა და მისი ოცი ამხანაგისათვის შეიდასათას მანეთად ღირებული ორიათასი ძირა ხე და გაუუქმებია ამით მათი ქარხნები.

საკვირველია სწორეთ. ჯერ ერთი, ერობას კანონის დარღვევის უფლება არ აქვს.

მეორე: ქალაქის კავშირი უცხოელ ვაჭრებს ჩვენს ვაჭრებთან შედარებით

უპირატესობას რისთვის უნდა აღლევდეს?!

დალოცვილები: იძახიან, ბურჟუები გვძულსო. მაშ უცხოელი ბურჟუები რამ და შეაყვართ?!

შეკითხვა მომარაგების კომიტეტსა და სიბუნინს შორის დადებული ხელშეკრულობის შესახებ მარადის სასოკრად დარჩება საკანონმდებლო ისტორიაში.

სოციალ დემოკრატიულ ფრაქციის წევრები, ფინანსთა მინისტრი და მისი ამხანაგი ერთხმად ამტკიცებენ: ჩვენთვის სულ ერთია, ქართველი იქნება თუ რუსი: ვინც უკეთეს პირობას მოგვცემს, იმასთან დავსდებთ ხელშეკრულობასო.

მაგრამ ალექსანდრე ასათიანმა იქვე დაუმტკიცა, რომ მათ, პირიქით, უცხოელი ებრაელები უჩიენათ: თუმცა ქარაჯულები პირობას იძლეოდნენ, მომარაგების კომიტეტმა მათ გვერდი აუარა და უცხოელებთან დასდვა მეტად საზიანო ხელშეკრულობა.

დიად! თანდათან უფრო მჯერა, რომ ამოდ უციულობენ, ბურჟუები გვძულსო. პირიქით უცხოელ ბურჟუებთან მქადრო კავშირის მოტრფილვე არიან.

უბედურობავე სწორეთ ამაშია: ...საც უცხოელი შეიძენს, ჩვენთვის დაკარგულია.

პირიქით, რასაც კი ქართველი შეიძენს, საქართველოშივე დარჩება და საქართველოს წარმოების გაზრდას შეუწყობს ხელს.

სამწუხაროდ ვაბატონებულ პარტიას ეროვნული კაპიტალის მნიშვნელობა ჯერ კიდევ ვერ შეუგნია!

და ვაი ჩვენი სამშობლოს ბრალი, თუ ამ პოლიტიკამ კიდევ დიდხანს ვასტანა!

გზათ უნდა ვიყო.

აგერ მეორე ზამთარია, რაც დენიკინი დაქსაქსულ რუსეთის გაერთიანების ცდაშია. მაგრამ ორივე ზამთარმა მას დამარცხება მოუტანა. სხვა და სხვა მიზეზი პირველი და მეორე ზამთრის მარცხებისა. დენიკინმა-ალექსევიდან უორგანიზაცია, ნახევრად მოუწყობელი და შიშველტიტველი სამხედრო ძალა ჩაიბარა. ეს ზამთრის პირას მოხდა, და ამიტომ გასაკვირიც არ არის, თუ რუსეთის ყინვებში შიშველმა ჯარმა მეფის ღენერალს სურვილები ვერ აუხსრულა. სამხედრო ძალასთან ალექსევიმა დენიკინს პარტიული ორგანიზაცია გადააბარა. ალექსევის პარტიული ორგანიზაცია ვაცილებით ზომიერი იყო, და ყაზახობის სულისკვეთებასთან ახლო, ვიდრე დენიკინის. პირველი ორგანიზაცია მილიუკოვ როძიანკოების „კომპანიისაგან“ შესდგებოდა, მათი პროგრამა და ტაქტიკა უმრავლესობის სულისკვეთებას აკმაყოფილებდა, და ანტიბოლშევიკურ ჯგუფებს ერთ დროშის ქვეშ აყენებდა. ალექსევის დროის განკარგულებებს ყველა ანტიბოლშევიკური პარტიების ორგანიზაციები ხელს აწერდნენ. ალექსევის დენიკინის შეცვლით საქმე არ წახდარა: დენიკინის პირველი საიკიდევ მეტი დემოკრატიული იყო ვიდრე ალექსევის. რომ გადასინჯოთ პირველი დეკლარაცია დენიკინისა, სადაც ის მუშებს, და მუშათა კავშირებს ეხება, სადაც ის აგრარულ საკითხებს არკვევს, პირწავარდნილი მენშევიკური დეკლარაციაა. ეს ალბათ ერთგვარი ნიღაბი იყო, და სწორეთ ამიტომ ზურგს მკრებდნენ მას კახაეები და საქართველოდან მენშევიკების დეპუტაციებიც ხშირით ჩადოდნენ. დონსა და ყუბანში.

თუ შარშან ზამთარში მარცხებოდა დენიკინი, იმიტომ რომ ახალი შექმნილი ორგანიზაცია ქონდა, და ჯარიც შიშველი ყავდა.

ამიტომაც იყო მისი პოლიტიკა პირველ ხანებში ზომიერი და ბევრის დამაკმაყოფილებელი.

გაზაფხულდა, ჯარი გაიზარდა, გათბა. მოკავშირეებმა აქტუური დახმარება აღმოუჩინეს იარაღით, ჯარით, თუ ტანთ-საცმელით. დენიკინმა წინსვლა გიგანტური ნაბიჯებით იწყო, და ორი კვირის განმავლობაში ცარიკინიდან ხარკოვამდე ააფრიალა სამფეროვანი დროშა. ამ ხნის განმავლობაში დენიკინი გადიდგულდა.

გამარჯვებულმა თავისი პოლიტიკური სახის გამოაშკარავება იწყო.

მილიუკოვ როძიანკოს შტაბში, პურიშკევიჩ-პანჩენკოს „კომპანიით“ შესცვალა.

დემოკრატიული დეკლარაციები უკანვე დაიბრუნა.

და მასში ყველამ მხოლოდ მონარქიის განსახიერება დაინახა. აქედან იწყება ფარული ბრძოლა ანტიმონარქიული ძალებისა და დენიკინის შორის. ზომიერი წესწყობილების მომხრე ყუბანი აჯანყებებს უწყობდა, და ამიტომ იყო რომ სატეტო ქალაქთ დენიკინმა ეკატერინოდარის მაგიერ დონის დაბა თავანროვი აირჩია.

მეზობლებიც გაბედულათ დაირაზმენ დენიკინის წინააღმდეგ, და ამასობაში მეორე ზამთარმაც მოუწია. ეხლანდელი დამარცხება კი სულ სხვა რისამე მთქმელია. დღეს თუ მარცხდება დენიკინის სარდლობა, მხოლოდ იმიტომ—რომ ყველასათვის ნათელი შეიქნა დენიკინის შავი კანი, მისი მონარქიული ზრახვები, და ყოველგვარ თავისუფლების სურვილების ჩაკელის მისწრაფებანი.

დღევანდელი დამარცხების გამოწვარება შინაური ძალებით მას არ შეუძლია. ევროპის სახელმწიფოებმაც კი აქტუურ დახმარებაზე უარი განუცხადეს.

თუმცა დღევანდელი ფრონტის მდგომარეობა უნუგეშო და გამოუსწორებელია დენიკინისთვის, მაგრამ სავსებით რეაქციის დასამარცხებს ნუ-რავინ იფიქრებს. რამდენ რუსეთის ერთ ნაწილში გამეფებულია ჯალათი ლენინი, მანამდე დენიკინის მო-

„მწერალს“ და ამასთანავე ეს წერილი აღბად ბევრს სპეკულიაციით გატაცებულ სახელმძღვანელოების „ავტორებს“ გააფრთხილებს.

შემდეგი ამონაწერები მოგვყავს, რომ ცხადყოფს როგორ სარგებლობს ბ. ხელიძე ი. გოგებაშვილის ნაწერებით, და მკითხველმა გადასწყვიტოს ვინ არის წიგნის ავტორი?

იაკობ გოგებაშვილი-ბუნების კარი მელქისედეკ ხელიძე საქართველოს განუ. მესამე-სამშობლოს შესწავლა.

1-თავი საქართველოს ბუნება. გ. 434.

დედამიწის ზურგზე ძნელათ მოიპოვება იმისთანა ქვეყანა რომ სიმშვენიერით საქართველოს სჯობდეს, ბევრს ქვეყანას უჭირავს სრულიათ სწორე და ვაკე ადგილი, რომელიც თავის ერთფეროვნებით კაცს გულს უწვრილებს, სადაც დაბალი სერიც კი მცენარეებით შემოსილი, ადამიანის თვალს არ ასიამოვნებს. ზოგი ქვეყანა მოფენილია ტიტველა კლდეებით, სადაც ამწვანებული მინდორი იშვიათი სანახავია. ჩვენი სამშობლო ქვეყანა მოშორებულია ამ ორსავე უკიდურესობას. საქართველოს ბუნება ძალიან მდიდარია და შემკული სხვა და სხვა სურათებითა. აქ კაცი ჰხედავს ვცელს ვაკეს, რომელიც სხვადასხვა მოსავლით საამურად დაფენილია; იქ თვალს წარმოუდგება მთები, შემოსილი მრავალ გვარი ხეებითა, აქ მწვანეთ ბიბინებს ტყეებს შუა გაგძელებული ველი; იქ თვალს იტაცებს მთებს შუა ვიწრო ხეობა, სადა ბევრნაირი ხეხილია და მცხოვრებლებით.

3. შედარება. გ. 434. ჰავა საქართველოში ერთნაირი არ არის, ამის მიზეზი შავი ზღვის სიახლოვეა. ზღვიდან დასავლეთის ქარს ღრუბელი უხვად მოაქვს. წვიმა ხშირად მოდის აქა და აჩენს მრავალ მდინარეებსა და ქაობებს. ქაობების სინოტიე ძლიერ მავნებელს ციებ-ცხენლებას ჰბადავს, მეტადრე შავი ზღვის პირად და ხალხს ბევრს აზარალებს. აღმოსავლეთი საქართველო, ანუ ქართლ-კახეთი, შავს ზღვაზე დაშორებულია და ამის გამო უფრო იშვიათად მოდის წვიმა და აქაური ჰაერი უფრო ხმელი და სალია. ამას გარდა, იქით მხარეზე უფრო ზომიერი ჰავაა, ვიდრე აქეთაში. ამის მიზეზი შავი ზღვაა. როგორც უკვე ვიცით, ზამთარში ზღვა და ზღვის ჰაერი ხმელეთზე და ხმელეთის ჰაერი უფრო თბილია, ზაფხულში კი უფრო გრილია. ამიტომ შავი ზღვის სითბო იმერეთის მხარეს ზამთარში სიცივეს უმცირებს, ზაფხულში კი წყლის სიგრილე სიცხეს წყლის სიგრილე სიცხეს უწვლავს და უზომიერებს. აქეთ საქართველოზე შავი ზღვის სიშორის გამო ამისთანა ზედმოქმედება არა აქვს.

ამისთვის ზამთარში სურამის მთის აქეთ უფრო ცხელა, ვიდრე იქით. შავი ზღვის პირს მდებარე ქალაქებში მთელ ზამთარში ზოგჯერ ყვავილები ყვავის და ხან ქრისტეს შობის თვეში ქექა ქუხილი იმის, ჩვენში კი ამ დროს თოვლი სძევს. . . . ამ ჰავის განსხვავების მიზეზი მართო შავი ზღვა არ არის, სურამის მთასაც დიდი გავლენა აქვს. ეს მთა იქერს დასავლეთიდან მომავალ ღრუბლებს. აგროვებს იმათ იმერეთის მხარეში და ნაკლებათ უშვებს

ნაკლებად უშვებს აქეთკენ. აგრეთვე ელოდება იგი ზამთრობით იმერეთის თბილს ჰაერსა და ქართლისას ციესა. სურამის მთა რომ არ ყოფილიყო, ეს განსხვავება ჰავისა ბევრად ნაკლები იქნებოდა, რადგანაც მაშინ თავსუვლათ იდენდა ჰაერი აქეთ-იქედან და ჰავას გაათანასწორებდა.

თეატრი და ხელოვნება.

შაბათი 13 დეკემბერი.

„ბურუსი“, პიესა 3 მოქმ.

ქალაქის თეატრში შაბათს წარმოდგენილ იქნა ქანტურიშვილის 3 მოქმედებიანი პიესა „ბურუსი“. შინაარსი მეტათ საგულისხმოა. ერთ-ერთ ვეჟილს დათას, რომელსაც ფრიალ სიმპატიური და სინიღისით აღსავსე ცოლი ყავს, შეუყვარდება მის ოჯახში მცხოვრები, და მისივე სოფლის (მოქმედება ქალაქში სწარმოებს) „ალმასხანის გოგო“ ბაბო. ბაბოც მეტათ სიმპატიურია. ის სწავლობს მუსიკას დათას სახლში და არავითარი დაფარული ახრი დათაზე მას არა აქვს, დათას ის როგორც მკვიდრ ძმას ისე უყურებს, სამაგიეროთ ბაბოს შეუყვარდება დათას ძა ნესტორი. ამ ნიადაგზე ხშირათ მოსდის უსიამოვნება დათასა და ნესტორს.

თეკლე კარგა ხანია თვალ-ყურს ადევნებს ქმრის დათას ტრადი-კომედის; ის ეკვიანობს, მაგრამ მეტის-მეტი სულგრძელობით თავს იქამდე იკავებს, რამდე ერთ დღეს არ მოასწრებს დათას, როცა მას კლანჭებში ყავს გამოხვეული ბაბო და მის ტუჩებს ეწაფება. ბაბო კი მთელი ძალდონით წინააღმდეგობას უწევს. აქედან იწყება უკვე ფარდა-ახლილი ბრძოლა ცოლ-ქმართ შორის. ბაბოს მამა სოფლიდან გზავნის პლატონს, დათას მამას, რომ ბაბო შინ მიგვაროს. ამ აზრს წინააღმდეგობას უწევს ყველანი, თვით თეკლეც. მაგრამ პეტრეს დათინებით მოახვიე, ბაბოს წასვლა საბოლოოთ სწყდება.

დათა დიდი გრძნობის ადამიანია, მას ერთი მხრით ქენჯნის სინიღისი ცოლს რომ ღალატობს, თან სწუხს ბაბოც რომ მიდის. თეკლემ გადასწყვიტა შური იძიოს და დათას ტანჯვები გააასკევოს.

მაგრამ თავის უმანკობას, სინიღისს, შურის საძიებლათ ხომ ვერ შელახავს? თეკლე ატყუებს დათას, რომ მას კოტე უყვარს. აქ დათას ტანჯვა ორკედდება. დათასა და კოტეს შორის უთანხმოება არის. თეკლემ განუცხადა დათას რომ ის შორდება სამუდამოთ მას, და ახალ ცხოვრებას იწყებს, დათა იტანჯვის მით უფრო რომ მას გონია თეკლე კოტეს მიყვება საყვარლოთ.

ნესტორმაც გადასწყვიტა დათას სახლი დაეტოვებია. ყველანი ერთათ არიან, პლატონიც მათთან არის. ეს ის დროა, როცა დათას სამუდამოთ უნდა გამოეთხოვონ. დათა აცხადებს რომ მას თეკლეს სტოვებს, და კოტესთან მი-

აღმოსავლეთ-საქართველოსკენ, აქვე იგი ზამთრობითა ორ უშვებს საქართველოში. ბევრნაირი ჰაერსა, ხოლო თბილს ჰაერს რეთინს აღმოსავლეთ საქართველოში. სურამის მთა რომ არ ყოფილიყო, ეს განსხვავება ჰავისა ბევრად ნაკლები იქნებოდა, რადგანაც მაშინ თავისუფლათ იდენდა ჰაერი აქეთ-იქედან და ჰავას გაათანასწორებდა.

— 6 —

დის. ეს სიტყვები აღშფოთებას ვევენ პლატონში. ყველანი სტებენ დათას გარდა ბაბოსა, რომელსაც გამოურკვეველ მდგომარეობაში ვარდა, რაკი გაიგო რომ დათას ველმზრივ გაუბედურების უმთავრესი მიზეზთაგანი ის იყო.

გაუბედურებული დათა თავს ლავს... ასეთია „ბურუსის“ შინაარსი. შესრულების მხრივ პიესა უნდა იყოს. საზოგადოების მეტ ყურადღებას იპყრობდენ ზარდალიშვილი, (თა) ც. ამირეჯიბი (თეკლე) და არაბიძე (პლატონი).

ზარდალიშვილის სულისკვეთე ჩვენ წინა შენიშვნებით საქართველოში საზოგადოებას. და მხოლოდ იმას ვიტყვი, რომ დალიშვილს მძიმე შესასრულებლობები უფრო უხდება, ვიდრე ორე ხარისხოვანი. საზოგადოებაში მამლეტში და შილერის ყაჩაღ უფრო დაფასებს, ვიდრე მეორე რისხოვან პიესებში.

ცოცა ამირეჯიბის მსახიობური ქი ჩვენ ჯერ არ გავიცნოთ საზოგადოებისთვის, რაც ჩვენ დანაშაულები მივიჩნიეთ. ერთის შეხედვით ამ ჯიბის ქალი სცენაზე ციმაკურ ქალს მოგაგონებს. მაგრამ როცა ირკვევა ამირეჯიბის ქალი გატებით უფრო გრძნობიერია და ლოცვებული.

ხშირათ გამოდის სცენაზე ციმაკურეჯიბი მძიმე როლებში, და თარსად ხაზი არ გავცინავს მისი წარმტაცი მსახიობური გრძნობის ნიჭისთვის, მაგრამ ნაკლებად ბაც არსად არ გვათქვამს მისი. დღეს ირკვევა, რომ საცა და მძიმე და გრძნობის გამომეტების პიროვნება არის. პიესაში რომ, იქ ცოცა ამირეჯიბი პირ ხარისხოვანი მსახიობის გვირგვინი იღვამს.

უნაკლო იყო აგრეთვე არაბიძე. ეს მსახიობი შემძლეა სტრაველა-კომედიათ აქციოს. დამანსაც რომ სობდეს იარაღით. ყურებელს ერთი წუთით მაინც ამხიარულებს.

როცა ჩვენ ვამბობთ ტრადიკომედიათ აქცევს ქოქო, ეს ნაკლებ გვეგონოსთ მისი, არა ეს მხოლოდის მთქველია, რომ საცა საღიო იყოს რამე, იქ ვასო მიიწვიე კარგი იყო ამ საღამოს. და ძეც ბაბოს როლში.

„ბურუსის“ შემდეგ წარმოდი იყო ერთ მოქმედებიანი კომედი მარჯვებულებს არ სჯიან“, სასძილის როლს იმედაშვილი ასრუდა. იმედაშვილი უფრო ტრადიკომედი კომიკი, მაგრამ დასაწინ არ ყოფილა.